

Tilstede:	Forfall:	Dato: 30.09.2020
Bjørnar Wiseth (FMTL) Gry Tveten Aune (FMTL) Carina Ulsund (FMTL) Eldar Ryan (FMTL) Amund Hellesø (Nærøysund kommune) Terje Settenøy (Nærøysund kommune) Camilla Vågan (Nærøysund kommune) Ingunn Lysø (Nærøysund kommune) Espen Lauritsen (Nærøysund kommune) Heidi Agno Ulsund Jens Erik Kjønso Tore Hanssen Gunnar Johansen Frank Øren Anne Grete Nordalen Berner Hestø Marit Borgan Nils Martin Williksen Klara Johanne Jensen Steinar Garstad John Einar Løkkhaug Kjell Kristiansen Trond Baarset Vidar Strøm Kai Erling Staven Idar Buknotten Lars Fredrik Mørk Sara-Marie Ulsund Stiksrud Stein Aage Sørvig Mildrid Sandneseng Thor Sandneseng Paul Woxeng Sollid Inger Berit Anti Arne Ramstad Bernt Ramstad		Avdeling: Klima- og miljøavdelingen Referent: Eldar Ryan

Informasjonsmøte marint vern Borgan – Frelsøy og revisjon Borgan og Frelsøy naturreservat og dyrelivsfredning

Bakgrunn for møtet

Fylkesmannen i Trøndelag har fått i oppdrag fra Miljødirektoratet å melde oppstart av planarbeidet for marint vern i Borgan – Frelsøy. I forbindelse med planarbeidet vil det også være revisjon av det eksisterende verneområdet Borgan og Frelsøy naturreservat og dyrelivsfredning. Borgan og Frelsøy naturreservat og dyrelivsfredning ble fredet i 1973 der formålet med fredningen var å ta vare på det rike fugle- og dyrelivet, samt å bevare det særpregede kystmiljøet. Verneområdet er også en del av Ramsarområdet Vest-Vikna kystlandskap (West Vikna archipelago), som fikk Ramsarstatus i 2013. Området har dermed naturverdier av nasjonal og internasjonal klasse.

Nåværende forskrift for Borgan/Frelsøy er fra 1973 og må oppdateres. Det kan også være behov for endring av grense.

Presentasjon fra møtet ligger som vedlegg 1.

Noteringer fra møtet:

Dette er et «stikkord-referat» som viser hvilke tema og meninger som ble brakt fram under møtet. Innspillene er stort sett gjengitt uten at «avsender# er kreditert. Referat er felles for marint vern og revideringen av verneområdet Borgan og Frelsøy naturreservat og dyrelivsfredning.

Generelt

- Kommunen positiv til at arbeidet er satt i gang. Kommunen har tidligere bedt om revisjon.
- Spent på om marint vern vil ha en påvirkning på næringslivet

Om historikk og verneformer

- Vernet bør oppleves som meningsfullt, oppleves ikke slik i dag
- Andre verneformer?
- Det bør vurderes om man kan ha vern gjennom bruk
- Hvordan blir forholdet mellom Ramsarområdet og det marine vernet?
- Hvor langt ut, til hvilken dybde vil det marine vernet gå?
Svar fra Fylkesmannen: I utgangspunktet fra 2 m dybde eller det hvor marbakken starter, altså utenfor privat grunn. Yttergrensene må jobbes med i verneprosessen. Foreløpig arbeidsgrense ligger i vedlegg 1.
- Kommunen har fokusert for mye på Gjæslingan, Ytre Vikna har vært "glemt". Gamle husmannsplasser er ikke tatt med i Viknas historie.
- Teksten i oppdraget: Skulle ønske det sto "ta vare på" og ikke "vern"
- Ramsarområde - f.eks Sklinna, ser på Ramsarområde også som et referanseområde
- Hva er verdier i naturreservatet kontra fuglelivsfredningsområdet, og hva er trusselbildet
- Fra fuglelivsfredningsområde til naturreservat - hva er grunneiers posisjon i så tilfelle
- Hva er grunneiers posisjon hvis nye områder ønskes vernet
- Kommentar fra Nærøysund kommune: Tror ikke vernet blir opphevet, men dette er en mulighet for endring, kanskje ferdselsforbudet blir revidert
- Rådgivende utvalg har ikke skissert restriktivt vern, de er mer lempelige enn den inngangen en har inntrykk av her
- Det er viktig å forutse framtidig bruk, for å utforme en god verneforskrift
- Kystlyngheiene kan bare ivaretas gjennom bruk
- Hva er verneformålet?

Om utviklingen i området – bestander

- Ørna drar avgårde med gåsunger og ærfugl, før var det boplasser og mye fugl og det ble samlet dun
- Der det er folk, er det fugl, og ørna er der på avstand
- Bildet er sammensatt - fiskere tar nå med fiskeavfallet til land, det er mindre krill og små sild, det vil si mindre næring og mindre fugl
- På Vega er ærfuglen nesten husdyr, Vega er UNESCO-område (dvs. «verdensarvområde» - gjennom FN-systemet. «World Heritage Site» på «FN-språket».)
- Årsaker til tilbakegang er sammensatt - skal være forsiktig med å gi enkeltfaktorer skylda
- Vi må tenke bredere
- Har talt opp til 48 ørner i en flokk, vi får ikke skyte ørn

- Folk forstår ikke hvorfor det blir mindre verdier (fugl)
- Bildet er ikke så sammensatt, det er ikke nødvendigvis det at det er folk i et område som er årsaken til at det fremdeles er fugl

Om forvaltningen

- Forvaltningsplan blir veldig viktig
- Forvaltningen har vært for dårlig
- Oppsyn – dårligere oppsyn nå – folk kommer og plukker egg, og det kommer folk igjen, før tok man ett egg og var ferdig med det, nå er det fritt frem.
- Kommentar fra Fylkesmannen: det er nå vanlig å lage "Besøksstrategi" som en del av en forvaltningsplan, både for store nasjonalparker og små naturreservat, bl.a for å tydeliggjøre hvordan verneområder også kan utnyttes positivt for besøk, og hvilke deler av verneområder som bør skjermes
- Informasjon må bli mye bedre
 - * Kysthistorikk – dette er en kjempemulighet for å formidle kysthistorikk
- Har vernet oppnådd formålet?

Om referansegruppen

- Fylkesmannen ønsker innspill til referansegruppe.
- Næringsperspektiver må inn i referansegruppe - representanter for næring
- Turisme bør inn i referansegruppe
- Hvordan finnen god grunneierrepresentant
- Kommentar fra Nærøysund kommune: Vi må ta en runde i kommunen om representasjon, og kommunen tar en prat med de som bor på Borgan hvordan de involveres. Viktig at de som lever i området kommer godt inn i prosessen
- Andre: Det er to prosesser, samme referansegruppe (?), vil noen deltakere for den ene prosessen (marint vern) være uaktuell for den andre (revisjonen) f.eks?
Svar fra Fylkesmannen: Vi hadde i utgangspunktet tenkt en referansegruppe som skulle dekke begge prosessene. Men vi må ta en prat med kommunen og bli enige om vi skal ha en eller to.

Om utviklingen i verneområdene – kunnskap

- Hvor er dagens kunnskap om områdene, dvs. undersøkelser, tilgjengelig.
Svar fra Fylkesmannen: Naturbase www.naturbase.no
- Folk forstår ikke hvorfor det blir mindre verdier (fugl)

Om ferdselen

- Et forhold ble ikke tatt opp i 1973, nødhavner ytterst i området, det er der tre havner som er naturlig egnet å søke havn i hvis behov, trengs ikke installasjoner fra kystverket
- Antar at nødhavn kan brukes uansett - gitt en nødssituasjon
- Der kystverket har satt ut tauepåler - der er det uproblematisk
- Er oppfattelsen at alle områdene er forbudt å bruke?
- Folk vet ikke helt forskjell på hvor det er ferdselsforbud og ikke, blir usikre, bruker ikke området, blir litt skremt
- Enkelte har følt seg som en "kjeltring" ved ilandstigning på enkelte øyer
- Grunneier kan gå i land, men ikke ha med andre i henhold til loven
- Tror ikke fugler liker de hurtiggående båter
- Området er så ugjestmildt at ferdsel blir ikke stor

- 1. april til 31 juli er ferdselsforbudsperioden, men det jo akkurat den tiden det også er attraktivt å dra rundt
- Det er jo også deler av naturreservatet hvor det ikke er ferdselsforbud
- Forbud mot å gå i land hjelper ikke mot de som plukker egg, de gjør det likevel
- Hva er forskjellene på verdier i områdene med og uten ferdselsforbud?

Næringer og fiskeri

- Det foregår en teknologisk utvikling, bl.a i oppdrettsnæringen, viktig å se verden i morgen - med framtidens teknologi - er kanskje ikke som i dag
- Kommentar fra Nærøysund kommune: Havrommet har blitt en strategisk arena for næringsutvikling - henger ikke sammen med vern som reduserer næringsutøvelse. Hva har skjedd siden avveining i rådgivende utvalg i 2004 - hva har skjedd i Stortinget
Svar fra Fylkesmannen: Nasjonal miljøpolitikk er bekreftet i flere stortingsmeldinger
- Andre: Taretråling kommer, drar og kommer igjen - og fisken er borte
- Vekk med taretråling
- Vi må ha hyppige revisjoner, næringer utvikler seg

Om søppel og avfall

- Hva med strandrydding, vi har tidligere fått avslag - men i år tillatelse til et område på Sandværet
- Det må vurderes hva som er viktigst - søppelrydding eller ferdselsforbud

Om prosess

- Hvor kommer andre departement og sektorer inn i vurderingen av vernet.

Svar: Eventuelt vern vedtas etter brede høringsprosesser, både lokalt, regionalt og mellom ulike departement i regjeringen.